

χαμός

χαμός, ο, ουσ. [<μσν. χαμός]. **1.** η οριστική απώλεια: «ο χαμός της παιδικής αθωότητας». (Λαϊκό τραγούδι: *κι αν μαύρη ώρα το 'φερε να μ' αγαπάς, με άλλον μπλέξε και θα δεις, θα με ξεχάσεις, γιατί μαζί μου στο χαμό κι εσύ θα πας και στη ζωή σου μια φορά δε θα γελάσεις*). **2.** ο θάνατος αγαπημένου μας προσώπου: «τον γονάτισε ο χαμός του πατέρα του». **3.** ο αφανισμός πολλών ανθρώπων: «ο χαμός των κατοίκων της Σμύρνης».

- *έγινε ο χαμός ή έγινε χαμός*, **α.** δημιουργήθηκε πολύ ευχάριστη κατάσταση, επικράτησε εκρηκτικό κέφι: «μόλις άρχισαν να παίζουν τα όργανα, ο κόσμος σηκώθηκε να χορεύει κι έγινε χαμός». **β.** δημιουργήθηκε μεγάλη αναταραχή, μεγάλη φασαρία: «κάποια στιγμή μέθυσε κι έγινε ο χαμός μέσα στο μαγαζί». **γ.** παρατηρήθηκε έντονη αναστάτωση από μεγάλη κοσμοσυρροή: «έγινε χαμός μπροστά στα εκδοτήρια του γηπέδου για την απόκτηση ενός εισιτηρίου του ντέρμπι». Το ο της πρώτης φρ. επιτείνει την έννοια. Για συνών. βλ. φρ. *έγινε της κακομοίρας*, λ. *κακομοίρης*.

- *έγινε ο χαμός του Δράμαλη*, έγινε μεγάλη φασαρία, προκλήθηκε μεγάλη φασαρία, μεγάλη καταστροφή: «μόλις οι αστυνομικοί έπεσαν με τα κλομπς πάνω στους φοιτητές, έγινε ο χαμός του Δράμαλη». Αναφορά στη μάχη των Δερβενακίων, όπου ο Κολοκοτρώνης κατατρόπωσε το στρατό του Δράμαλη. Συνών. *έγινε αμέρικαν μπαρ / έγινε Βιετνάμ / έγινε Δευτέρα Παρουσία / έγινε Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος / έγινε η σφαγή των Αρμενίων / έγινε Λίβανος / έγινε Τέξας / έγινε της Κορέας*.

- *θα γίνει ο χαμός ή θα γίνει χαμός*, **α.** προειδοποιητική ή απειλητική έκφραση σε κάποιον ότι θα ενεργήσουμε πολύ σκληρά σε βάρος του, αν συμπεριφερθεί με τρόπο που δε μας είναι αρεστός ή επιθυμητός: «αν σε ξανακούσω να κατηγορείς το φίλο μου, θα γίνει χαμός». (Λαϊκό τραγούδι: *θα γίνει χαμός, μεγάλος χαμός, θα κλάψουν μανούλες απόψε*). **β.** θα δημιουργηθεί πολύ ευχάριστη κατάσταση, θα επικρατήσει εκρηκτικό κέφι: «το βράδυ θα πάω στα εγκαίνια του τάδε μαγαζιού, γιατί έμαθα πως θα γίνει ο χαμός». Το ο της πρώτης φρ. επιτείνει την έννοια και λέγεται τονισμένο. Για συνών. βλ. φρ. *θα γίνει της κακομοίρας*, λ. *κακομοίρης*.

- *θα γίνει ο χαμός του Δράμαλη*, (απειλητικά ή προειδοποιητικά) θα γίνει μεγάλη φασαρία, μεγάλη αναστάτωση, μεγάλη καταστροφή: «πρόσεξε τι θα πεις, γιατί, αν είναι επιβαρυντικό για μένα, θα γίνει ο χαμός του Δράμαλη». Συνών. *θα γίνει αμέρικαν μπαρ / θα γίνει Βιετνάμ / θα γίνει Δευτέρα Παρουσία / θα γίνει Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος / θα γίνει η σφαγή των Αρμενίων / θα γίνει Λίβανος / θα γίνει Τέξας / θα γίνει της Κορέας*.

- *χαμός στο ίσιωμα*, λέγεται για αναπάντεχη, για απρόβλεπτη κατάσταση, που επιφέρει μεγάλη αναστάτωση, ένταση, αναταραχή: «προχωρούσε αγκαλιά με τον γκόμενό της κι όπως έπεσε πάνω στον αδερφό της, έγινε χαμός στο ίσιωμα».